

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2009. év január hó 13. napján** megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A különös kegyetlenséggel, közfeladatot ellátó személy sérelmére elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmények miatt **I. r. vádlott és társai** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 14.Fk.337/2008/59. számú ítéletét I. r. vádlott tekintetében annyiban változtatja meg, hogy a főbüntetést 12 (tizenkettő) évre, a mellékbüntetést 8 (nyolc) évre **súlyosítja**.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I. r. és a II. r. vádlottak tekintetében **helybenhagyja**.

A vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztés büntetésbe **beszámítja**.

Kötelezi a II. r. vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 9.000 (kilencezer) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság 14.Fk.337/2008/59. számú 2008. június 30. napján kihirdetett ítéletével az I. r. vádlottat a Btk. 166. § (1), (2) bekezdés d./ és e./ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés büntette és a Btk. 322. § (1) bekezdés b./ és (2) bekezdés b./ pont szerint minősülő társtettesként elkövetett kifosztás büntette miatt - halmazati büntetésül - 10 évi fiatakorúak börtönbüntetésére és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte.

A II. r. vádlottat a Btk. 166. § (1), (2) bekezdés d./ és e./ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés büntette, a Btk. 322. § (1) bekezdés b./ és (2) bekezdés b./ pont szerint minősülő társtettesként elkövetett kifosztás büntette és 2 rb. a Btk. 195. § (1) bekezdése szerinti kiskorú veszélyeztetésének a büntette miatt - halmazati büntetésül - életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott legkorábban 30 év elteltével

bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ügyben a III. r. vádlottal szemben az ítélet a kihirdetést követően jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész I. r. vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása végett, az I. r. vádlott védője és törvényes képviselője, valamint a II. r. vádlott és védője a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést; I. r. vádlott az ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.604/2007/2. számú átiratában - és képviselője a Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén - az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Perorvoslatát azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott esetében nem kellő súllyal értékelte a büntetést befolyásoló körülményeket, ezért a kiszabott büntetés lényeges súlyosítását - az elsőfokú ítélet megváltoztatását -, míg a II. r. vádlottal szemben a tettarányos törvényes büntetés enyhítését célzó védelmi fellebbezés elutasítása mellett az ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az I. r. vádlott védője és törvényes képviselője a nyilvános ülésen - fellebbezését fenntartva - a vádlott életkorára, együttműködő, feltáró vallomásra és a gyámhatósági iratokban elfekvő enyhe értelmi fogyatékoságára - mint nyomatékos enyhítő tényezőkre - hivatkozva a büntetés mértékének csökkentését indítványozta. A II. r. vádlott védője a II. r. vádlott beszámítási képességét vitatta, új elmeorvosszakértői vélemény beszerzését indítványozta, elutasítás esetén a büntetés enyhítését célzó perorvoslatát fenntartotta.

Az ügyész fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú perorvoslat alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. §-ára figyelemmel teljes körben felülbírált. Felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi és a fiatalkorúakra vonatkozó külön eljárási szabályokat, a gyermekkorú, az eljárás alatt fiatalkorúvá vált tanú kihallgatására vonatkozó törvényi előírásokat is szem előtt tartva törvényesen foganatosította a bizonyítási eljárást. Az ügy ténybeli, jogi és a büntetés kiszabását megalapozó minden bizonyítékot beszerzett, megvizsgált, értékelési körébe vont és a körütekintő, alapos, lelkiismeretes vizsgálata eredményeként megalapozott, a Be. 351. §-ban felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentes ítéleti tényállást állapított meg.

Az iratokból kitűnően az I. r. vádlott többször változtatva vallomásának részleteit a kezdeti tagadásban megnyilvánuló és a II. r. vádlottat terhelő védekezését követően lényegében beismerő, önmagát is terhelő, az élet elleni cselekménysorozatot eseményszerűen elismerő vallomást tett. Az eljárás későbbi szakaszában egyre részletesebb nyilatkozatokat tett, amelyet más bizonyítékok - a közvetlen szemtanú,

a helyszíni szemle jegyzőkönyvének adatai, az igazságügyi orvos, elmeorvos, pszichológus, nyom, hang, informatikus szakértői vélemények - alátámasztottak, ezért az elsőfokú bíróság a nagyszámú bizonyítékkörre megalapozottan állapított meg tényállást.

Az elsőfokú bíróság a gyermekkorú tanú váltakozó tartalmú vallomását is helyesen értékelte. A nyomozó hatóság a gyermekkorú tanú elleni büntetőeljárást büntethetőséget kizáró ok folytán megszüntette.

A Fővárosi Bíróság kellően megindokolta, hogy miért fogadta el a fiatakorú tanú vallomását, aki részben szemtanúja volt az elkövetésnek, de elfogadható okok miatt (félt a vádlottaktól) csak az elkövetők letartóztatását követően merte nevelőjének - majd a nyomozóhatóságnak is - elmondani az általa közvetlenül észlelteket. (Az igazolt távollét után visszatért az otthonba és az ablakon keresztül látta, hogy a két vádlott a sértett nevelőt késsel szurkálja.)

A megalapozott igazságügyi orvosszakértői véleményből kitűnően a sértett a 30 különböző erejű késszúrás eredményeként létrejött kivérzés miatt mindenképpen életét veszítette volna. A bal tüdőt ért nagy erejű, a tüdőlebenyen áthatoló szúrás 10-15 perc alatt a sértett halálához vezető kivérzéses shockot idézett elő. Az időben érkező orvosi segítség - amennyiben az I. r. vádlott nem vágja át a telefonvezetékeket, és nem viszi magával a 3 darab mobiltelefont - megmenthette volna a sértett életét.

A szemle adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy a sértett utolsó erejével minden segítséget megpróbált igénybe venni, eredménytelenül. Megkísérelte a mentők értesítését, a vezetékes telefonkészülék e három számnál (1,0,4) véres volt; a sértett a rázárt nevelői szobából is megpróbált kijutni, de a nem megfelelő kulcs a zárat nem nyitotta. A vádlottak a nevelőotthon minden kulcsát magukkal vitték, majd a II. r. vádlott eldobta. Az iratokból az is megállapítható, hogy a sértett igen elszántan védekezett, mivel a dulakodás során egy esetben a késeket is megszerezte, amely nem csak a vádlottak és a gyermekkorú tanú vallomásának része, hanem alátámasztja a sértett védekező jellegű kézsérüléseit megállapító orvosszakértői vélemény és a fényképfelvételek. Amikor az I. r. vádlott telefonon taxit hívott a sértett gyengülő hangon a „gyilkosságit hívd" felszólítással igyekezett magára terelni a figyelmet. A hangszakértői véleményhez csatolt CD lemez hanganyagából a segélyhívás egyértelműen hallható. A taxi diszpécserre azonban ennek nem tulajdonított jelentőséget.

Az elsőfokú bíróság nemcsak a történeti tényállást derítette fel, hanem a vádlottak elme- és pszichikai állapotát, a fiatakorú személyére, környezetére vonatkozó lényegi adatokat is körültekintően megvizsgálta. Nem osztotta a másodfokú bíróság az I. r. vádlott védőjének kifogását a védelem nem kellően értékelt személyi körülményeivel kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság részletesen vizsgálta a szakszolgálati anyagokban szereplő enyhe fokú értelmi fogyatékoságot, amely az I. r. vádlott iskolai tanulmányaira, személyének kezelésére, intézeti életére

vonatkozik, de nem vonható párhuzamba az igazságügyi elmeorvos szakértők véleményében megállapítottakkal. Megalapozott szakvéleményre alapítottn állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a fiataikorú a bűncselekmény elkövetésekor teljes beszámítási képességgel rendelkezett. Hasonlóan nem fogadta el a Fővárosi Ítéltábla a II. r. vádlott elmeállapotával kapcsolatos védelmi felvetést sem, mivel a II. r. vádlottat is az eljárás során megvizsgálta az igazságügyi elmeorvosszakértő és a szakvélemény megalapozott, szakszerű, ezért más szakértő kirendelésével kapcsolatos védelmi indítvány minden alapot nélkülöz.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elkövetett bűncselekmény a vádlottak egyes vallomásaikban előadottak alapján, objektív adatokkal is alátámasztottn hidegvérrel kivitelezett, kegyetlenül végrehajtott és az elkövetés egyes mozzanataiban a helyszínen alaposan végiggondolt cselekménysorozat eredménye volt.

A gyermekkorú tanú vallomása szerint a nappaliban a két vádlott hosszasan halkan beszélgetett, majd hangosan is megbeszélték a nevelőnő hypóval történő leöntésének nem célravezető jellegét. Később a két kés kiválasztása tudatos döntés volt, bár a nagy méretű kések használata az I. r. vádlott egyik nyilatkozata szerint a sértett megijesztését szolgálta volna.

Amikor az első nyaki szúrást követően a sértett sikítozni kezdett azzal a céllal húzták be a nevelő szobába, hogy a szomszédok ne hallják meg.

A sértettet késsel ért szúrások száma, a telefonzsinórok elvágása, az értékek felkutatása, az ajtó kulcsra zárása és a taxi megrendelését követő utolsó késszúrás nem hagyott kétséget afelől, hogy a vádlottak nem kapkodtak, a sértett biztos halálára számítottak és könyörgése teljesen hidegen hagyta az elkövetőket. A fiataikorú I. r. vádlott egyik vallomás szerint a sértett sírt és már fehér volt, amikor a gyermekkorú nyakon szúrta, amely az ítélet helyesen megállapított tényállása szerint akkora erővel történt, hogy a kés nyele és pengéje elvált egymástól. A taxi megrendelése során először a tudakozótól kértek telefonszámot, utána a kapott számon megrendelték a taxit, de a megérkezésekor már azt mérlegelték, hogy a taxis tanú lehet a gyilkossági ügyben, ezért mégsem vették igénybe a szolgáltatást.

A vádlottak a sértett bezárása után (még észlelve, hogy a sértett a kilincset próbálja nyitni) lemosták a vért, sőt a II. r. vádlott pólóját is igyekezett megtisztítani a vérnyomoktól. Ekkor már szóba került az idő előrehaladottsága miatt a nevelő-váltás ideje, ennek ellenére még a nappaliban összeszedték a II. r. vádlott által bevitt, de el nem fogyasztott süteményt. E körülmények nemcsak a bűncselekmény kegyetlenül, hidegfejjel végrehajtott elkövetésének pontos körülményeit jelenítik meg, de erősítik és alátámasztják az elmeszakértők által megállapítottakat, hogy a vádlottak teljes beszámítási képességgel rendelkeztek.

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét is kimerítően teljesítette, a rendelkezésére álló bizonyítékokat egyenként és összességükben, körütekintően értékelte és részletes indokát adta annak, hogy mely bizonyítékokat mire alapítottn fogadott el az ítéleti tényállás alapjául. A Fővárosi Bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége minden tekintetben kifogástalan, színvonalas ítéleti indokolás.

Az ítélet tényállása megalapozott és megokolt, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezi.

A Fővárosi Bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és törvényes a bűncselekmények jogi minősítése is.

Az elsőfokú bíróság színvonalas jogi indokolása részletesen elemzi a különös kegyetlenség és a közfeladatot ellátó személy sérelmére való elkövetés minősítő körülményeket, szem előtt tartva a Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvében adott iránymutatást. A sértett speciális alanyiségének megállapítását magában foglaló okiratok rendelkezésre álltak, és az eljárás adataiból az is egyértelmű volt, hogy a sértett gyermekfelügyelő nevelői hivatásának teljesítése során vált a bűncselekmény áldozatává. A különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény megállapításához szükséges, brutális, gátlástalan, a sértettnek a halállal szükségszerűen együtt járó szenvedését jelentősen meghaladó, elhúzódó halált okozott és az elkövetők tudata által átfogott elkövetési mód aggálytalanul megállapítható.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a kifosztás törvényi tényállásával kapcsolatban is, és törvényes a csoportos elkövetés megállapítása, mivel a csoport számszerűségi követelmény (három fő), a csoport bármely tagjának büntethetősége közömbös.

A II. r. vádlott elkövetette a kiskorú veszélyeztetése büntettét is, mivel súlyos kötelezettségszegést követett el, amikor lányával és a felügyeletére bízott gyermekkel közösen bűncselekményeket követett el.

Az elsőfokú bíróság lényegében feltárta az alanyi és tárgyi oldalon jelentkező, a büntetés kiszabása körében irányadó súlyosító és enyhítő tényezőket, amelyek a Fővárosi Ítéltábla korrekciói mellett helytállóak.

A Fővárosi Bíróság az I. r. vádlott életkorát 14 év 4 hónapban állapította meg, holott az I. r. vádlott a 15. életévét 4 hónappal meghaladta a bűncselekmények elkövetéskor. Az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott beismerő vallomásának szerény mértékben tulajdonított jelentőséget, a bírói gyakorlat megfelelő súllyal értékeli az elkövető részletes, eseményszerű beismerő vallomását, ha arra tényállást alapít. Azt helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az élet elleni bűncselekményért kiszabható büntetés felső határa az I. r. vádlott esetében 10 év, de abban tévedett, hogy vele szemben halmazat nélkül ennél rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabása lett volna indokolt. A kétszeresen minősített, a védekezés lehetőségét minimálisra csökkentő, különösen veszélyes eszközökkel elkövetett emberölés az adott körülmények mellett - önmagában is - feltétlenül a büntetési tétel maximumának a kiszabását indokolta volna. Az ítéltábla súlyosító tényezőként értékelte, hogy a nevelők, tanárok sérelmére az e minőségük miatt elkövetett bűncselekmények elszaporodtak. Az eljárás során adatok merültek fel arra is, hogy

a sértett életének kioltásában közrehatott az is, hogy az elkövetők személyét ne tudja felfedni. E körülmény megközelíti az aljas indokból elkövetés minősítő körülményt, amelyet a másodfokú bíróság további büntetést növelő tényezőként értékelte.

A II. r. vádlott javára a büntetlen előélet súlytalan az elkövetett cselekmények kiemelkedő tárgyi súlya mellett.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az ügyésznek az I. r. vádlott büntetése súlyosítását célzó indítványával. Bővült a súlyosító tényezők köre is és a másodfokú bíróság álláspontja szerint indokolt a halmazati szabályok szerinti büntetés kiszabás. A fiatalkorú vádlott főbüntetés tartamának megállapításakor az ítéltábla nem hagyta figyelmen kívül, hogy a csoportosan elkövetett kifosztás büntetnének megítélésében nem elsősorban az elvitt mobiltelefonok értéke volt a döntő, hanem az a tény, hogy végérvényesen fosztotta meg a sértettet a segítségkérés lehetőségétől. Ez utóbbi körülmény is mutatja az I. r. vádlott fokozott személyi társadalomra veszélyességét. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a fő- és mellékbüntetés mértékét arányosan felemelte. A kiszabott 12 év büntetés tettarányos és törvényes, de egyben szükséges is a büntetési célok hathatós biztosításához.

A II. r. vádlott javára előterjesztett enyhítést célzó védelmi perorvoslat nem alapos. A felnőttkorú vádlott a fiatalkorú édesanyja, cselekményének kirívó súlyát helyesen ítélte meg az elsőfokú bíróság. A kettős minősítésű, gátlástalanul, kitartóan, brutális kegyetlenséggel végrehajtott élet elleni bűncselekmény, a vele halmazatban lévő bűncselekményekkel nem teszi lehetővé határozott tartamú szabadságvesztés kiszabását. A szinte értelmetlenül megölt, 33 éves fiatal nevelőnő, aki két kiskorú gyermek édesanyja, sérelmére elkövetett cselekmény kiemelkedő tárgyi súlya, a II. r. vádlott személyi veszélyessége indokolja az elsőfokú bíróság által kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés szükségességét, egyben törvényes a feltételes szabadság legkorábbi - 30 éves - időpontjának meghatározása is.

Törvényes a vádlottakkal szemben kiszabott mellékbüntetés mértéke és mindkét vádlott estében a beszámítás kérdésében történt rendelkezés. A járulékos kérdések közül a bűnjelekről szóló rendelkezésekben észlelt a másodfokú bíróság elírási hibákat, amelyeket annyiban pontosít, hogy a 38. és 43., valamint helyesen 57-59-ig és 61. tétel alatt bejegyzett tárgyakat adja ki a lefoglalás megszüntetése mellett a gyermekotthonnak.

A Fővárosi Ítéltábla rendelkezett a Btk. 99. § szerint az előzetes fogvatartásban eltöltött idő továbbmenő beszámításáról, és kötelezte a II. r. vádlottat a másodfokú eljárásban a védelmével felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A Fővárosi Bíróság ítéletének a megváltoztatása a Be. 372.§ (1) bekezdésén alapszik, egyéb törvényes rendelkezéseit a Fővárosi Ítéltábla a Be. 371. §-a alapján helybenhagyta.

B u d a p e s t, 2009. év január hó 13. napján

*Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke*

*Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró*

*Dr. Lassó Gábor s.k.
bíró*

A Fővárosi Bíróság 14.Fk.337/2008/59. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Fkf.259/2008/13. számú ítéletében foglalt változtatás mellett I. r. és II. r. vádlottal szemben jogerős és végrehajtható!

B u d a p e s t, 2009. év január hó 13. napján

*Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke*

Kiadmány hitelül:

tisztviselő